

Medlem af Inatsisartut Erik Jensen, Siumut
/her

Besvarelse af § 37 spørgsmål 2021-098 om Kangerlussuaq Lufthavn

19-08-2021
Sags nr.: 2021 - 13795
Id. nr. 66282719

Kære Erik Jensen

Du har i henhold til § 37 i Forretningsorden for Inatsisartut stillet spørgsmål til Naalakkersuisut om Kangerlussuaq Lufthavn. Dine spørgsmål er henvist til min besvarelse. Spørgsmålene gengives enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Spørgsmål 1. Hvornår har man iværksat budgettering og tidsplan for byggeprogram for reovering af lufthavnen i Kangerlussuaq?

Svar: Styregruppen for arbejdet blev nedsat i september 2019. Styregruppen har efterfølgende umiddelbart i forlængelse heraf igangsat en teknisk arbejdsgruppe bestående af Forsvarsministeriet, Departementet for Boliger, Infrastruktur og Ligestilling samt Mittarfeqarfiit.

Arbejdsgruppen har siden underskrivelse af principaftalen i september 2019 arbejdet på et omfattende afklaringsarbejde. Arbejdet har været forsinket pga. Covid-19 pandemien.

Den tekniske arbejdsgruppe igangsatte på møde d. 29. januar 2021 arbejdet med budgettering og byggeprogram.

I første omgang har Mittarfeqarfiit afventet kravspecifikation fra Forsvaret vedrørende forsvarrets brug af landingsbanen. Mittarfeqarfiit modtog i marts 2020 en opgørelse over fremtidige behov, hvorefter Mittarfeqarfiit anmodede forsvaret om en uddybet specifikation af kravene. Disse blev modtaget i marts 2021. Mittarfeqarfiit er i juli 2021 i dialog med et rådgivende ingeniørfirma om udarbejdelse af et byggeprogram.

Arbejdet følger fortsat en tidsplan, hvor det forventes, at reoveringen kan igangsættes ved udgangen af 2023, når Nuuk lufthavn ibrugtages.

Spørgsmål 2. Såfremt planlægningen først fornylig er blevet igangsat, hvorfor blev det iværksat så sent? Som bekendt indgik Naalakkersuisut og Forsvaret en principaftale om fortsat brug af Kangerlussuaq Lufthavn allerede den 18. september 2019.

Svar: Jf. besvarelsen af spørgsmål 1, har det været nødvendigt med et grundigt afklaringsarbejde af teknisk karakter, hvilket har været nødvendigt at få på plads, inden selve arbejdet vedrørende reoveringen kan igangsættes. Dette arbejde indebærer, udover et reoveringsspor, udarbejdelse af en model for forsvarrets fortsatte brug af landingsbanen i Kangerlussuaq.

Spørgsmål 3. Hvornår vil planen og budgettet samt tidsplan foreligge?

Svar: Det afhænger af færdiggørelsen af byggeprogrammet. Når byggeprogrammet er udarbejdet og godkendt, vil det kunne danne grundlag for projektering af renoveringsarbejdet og dermed et budget.

Der foreligger endnu ikke en endelig dato for byggeprogrammet., Det er fortsat forventningen, at renoveringen kan påbegyndes, når den nye lufthavn i Nuuk overtager atlanttrafikken.

Spørgsmål 4. Er det ikke mere nærliggende at planlægning for renovering af Kangerlussuaq Lufthavn varetages også af Staten/Forsvaret, eftersom de skal finansiere renoveringen, i stedet for kun Mittarfeqarfiit?

Svar: Selvstyret ejer lufthavnen og har det overordnede ansvar, som er delegeret til Mittarfeqarfiit. Planlægningen af renoveringen er en del af dette ansvar. Ved at Mittarfeqarfiit varetager bygherrerollen, sikres den nødvendige stedlige og arktiske viden og erfaring til sådanne opgaver.

Samtidig medvirker en stedlig tilstedeværelse af den daglige projektledelse, til at etablere det nødvendige tillidsforhold mellem bygherren og udførende entreprenør. Dette viser sig særlig relevant ved udfordringer undervejs, samt evt. tvister.

Såfremt bygherrerollen varetages af Forsvaret, vil dette i praksis ske på afstand fra Danmark, som også er baggrunden for at Forsvaret i deres opgaveløsning i Grønland, budgetterer med 40 % uforudsete udgifter, mod op til 15 %, når Mittarfeqarfiit varetager bygherrerollen.

Tillige indgår der heri, at varetagelse af bygherrerollen i Mittarfeqarfiits regi, sikrer udbud af opgaven sker lokalt, hvilket medvirker til mest mulig lokal beskæftigelse. Hvis Forsvaret varetager bygherrerollen, er der risiko for at udbud gennemføres inden for EU udbudsret.

Spørgsmål 5. Hvad ligger til grund for estimat på 800 mio. kr. til fortsat brug af Kangerlussuaq Lufthavn?

Svar: Samfundsøkonomisk konsekvensvurdering ved udbygning af lufthavne, Trin 2 fra Deloitte 2018, estimerede i et basisscenarie hvor Nuuk og Ilulissat ikke udvides til 2200 meter en omkostning til renovering af nødvendige anlæg i Kangerlussuaq til 747 mio. kr. som forudsætning for fortsat at kunne drive lufthavnen. Hertil lægges generel prisfremskrivning og generelle usikkerheder. En annullering af lufthavnsprojekterne i Nuuk og Ilulissat vil således medføre en omkostning på minimum 747 mio. kr. i Kangerlussuaq.

Spørgsmål 6. Hvem har udarbejdet ovenstående estimat?

Svar: Ovenstående estimat er udarbejdet af Rambøll, og kvalificeret af Deloitte på baggrund af en række fysiske undersøgelser og økonomiske vurderinger af landingsbanen i Kangerlussuaq foretaget Sweco A/S fra 2015 til 2018.

Spørgsmål 7. Naalakkersuisut ytret ønske om uddannelse inden for beredskab i stedet for militæret, er der så udarbejdet plan for en beredskabsuddannelse?

Der er indhentet bidrag til besvarelsen fra Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv, Handel og Klima:

Svar: "Nej, det gør der ikke, da der først ville skulle drøftes og opnås enighed med den danske regering før at en plan ville kunne udarbejdes."

Spørgsmål 8. Såfremt der foreligger en plan, hvornår har Naalakkersuisut så tænkt sig at orientere om sagen?

Der er indhentet bidrag til besvarelsen fra Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv, Handel og Klima:

Svar: "Se svar under spørgsmål 7."

**Spørgsmål 9. Kan Naalakkersuisut bekræfte udtalelser om, at forsvarsuddannelsen i Kangerlussuaq er "en uddannelse til drab på mennesker", som det udtales af Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender i nedenstående videoen mellem minut 10:34 og 11:03, dateret 17. Juni 2021:
<https://www.facebook.com/politik.gl/videos/4336632986361315>**

Der er indhentet bidrag til besvarelsen fra Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv, Handel og Klima:

Svar: Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv, Handel og Klima vil selvfølgelig grundlæggende beklage de eventuelle misforståelser, der måtte have været opstået hos enkelte Inatsisartut-medlemmer, som følgende af live udsendelsen, beskrevet ovenfor.

Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv, Handel og Klima kan se, at emnet kan opfattes hårdt, da emnet i sig selv drejer sig om beskyttelse af og væbnede konflikter i samfundet.

På trods af en demilitariseringsstrategi, skal Naalakkersuisut klart tilkendegive, at den individuelle borger har ret og frihed til at vælge at ville blive soldat, men også til at vælge det modsatte.

Spørgsmål 10. Kan Naalakkersuisut bekræfte at forrige Naalakkersuisut har haft intentioner og lavet aftaler med den danske regering om, at forsvarsuddannelsen i Kangerlussuaq skal indeholde "uddannelse til drab på mennesker" som nuværende Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender udtaler det?

Der er indhentet bidrag til besvarelsen fra Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv, Handel og Klima:

Svar: Naalakkersuisut kan bekræfte, at det forrige Naalakkersuisut har haft intentioner om en forsvarsuddannelse i Kangerlussuaq, hvor det blandt andet står følgende

udtalelser⁶:

"I samarbejde med Naalakkersuisut opbygges derudover en ny forsvarsuddannelse i Grønland, der skal styrke grønlandske borgeres mulighed for at deltage i forsvaret af Grønland."

Dette bliver blandt andet understøttet af udtalelserne fra formanden for Siumut i Sermitsiaq⁷, der blandt andet udtaler:

" - Vi har som en del af det tidligere Naalakkersuisut arbejdet på højtryk for at skabe arbejdspladser i Kangerlussuaq. Det er forsvarsuddannelsen blandt andet en del af."

Samt

"Erik Jensen kalder det meget ærgerligt, hvis planen om en forsvarsuddannelse ikke bliver til noget."

- Selvfølgelig er det meget ærgerligt. Skabelse af beskæftigelse og arbejdspladser med øget brug af Kangerlussuaq til dual-use formål (både militære og civile formål, red.) er allerede aftalt mellem det tidligere Naalakkersuisut og den danske regering."

Disse klare udmeldinger i offentligheden gennem medierne af det forrige Naalakkersuisut, om at de ønskede øget militært brug af Kangerlussuaq, der blandt andet indeholder et ønske om en forsvarsuddannelse, virker derfor unødvendigt at spørge ind til. Om daværende Naalakkersuisut har gjort sig klart, hvad værnepligtsuddannelsen indeholder, kan udelukkende daværende Naalakkersuisut svare på.

Det er dog ingen nyhed, at det danske forsvar varetager løsning af væbnede konflikter og deltagelse fra militære enheder i andre lande disse handlinger, samt uddannelse indenfor førnævnte områder.

Jeg håber, at det ovenstående besvarer dine spørgsmål.

Med venlig hilsen

Naaja H. Nathanielsen

⁶ <https://fmn.dk/globalassets/fmn/dokumenter/nyheder/2021/-aftale-om-en-arktisk-kapacitetspakke-.pdf>

⁷ <https://sermitsiaq.ag/node/229844>